RESIDENCE SUPERIEURE DU TONKIN
DEPOT LEGAL

NĂM THỨ MƯỜI BA. – SỐ THỨ 2432 — MỖI SỐ : 0$10 — NGÀY THỨ HAI 27 và THỨ BA 28 AVRIL 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL
3504

	HANOI							
	Trung Bắc Tân Văn seul	Trung Bắc Tân Văn et Nam Phong	Nam Phong seul	Đàn Bà và Trẻ Con	Trung Bắc Tân Văn et Đàn Bà	Trung Bắc Tân Văn et Nam Phong et Đàn Bà	Nam Phong et Đàn Bà	Trung Bắc Tân Văn et Nam Phong et Đàn Bà et Extrême-Asie
Một năm	6$00	8$00	6$00	2$00	7$00	9$00	7$00	12$00
Các tỉnh và Các công-sở	»	8.80	8.00	2.00	9.00	9.00	»	»
Sáu tháng	3.00	4.50	3.25	1.00	3.50	4.50	3.50	6.00
Ba tháng	1.50	2.25	1.60	0.60	1.75	2.25	1.75	3.00
Mỗi tháng	0.50	0.80	0.55	0.25	0.60	0.80	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : V. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur-gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN-HANOI
Téléphone n° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large.
Une seule insertion . . . 0$50 le cm.
Par contrat annuel
Par combinaison et par insertion . . . 0$15 le cm.
Réclame dans la 1re page . . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le cm.
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái kế-hoạch di dân ở Trung Bắc-kỳ

VIII

Thử nửa ta phải trông cậy về các đoàn-thể trí-thức trong xã-hội. Cứ kể cái trình-độ một nước người còn hiếm, của còn kiệm như nước mình bây giờ, gọi là các đoàn thể trí thức của mình, cũng qua cùng là ông chúa cuộc ở trong cái xã-hội thong-manh, một trăm việc trong xã-hội mình ngày nay, mình chỉ mới dừng được vào cái địa-vị hoặc tham, hoặc tá, hoặc đại-lý, hoặc ủy-viên, phi thừa-phái thì tùy-phái, phi phụ biện thì trợ biện chứ đã tự cáng-đáng được công chuyện gì, tự đảm-đương được trách-niệm gì, vì nói cho đúng ra thì người mình phần nhiều việc cái phương-pháp quản-lý vẫn chưa được tinh tường, cái tư-bản kinh-doanh vẫn cũng chưa lấy gì làm sung túc, nói về cách quản-trị việc công thì cứ xem như trong khoảng mươi lăm năm nay, chính-phủ bảo-hộ cũng đã rộng cho người mình được dự vào cái hội-đồng chính-trị, nào hội-đồng kỳ-hạt, nào hội-đồng hàng tỉnh, nào hội-đồng thành-phố, nào hội đồng chính-phủ, cho đến phòng canh-nông, phòng thương-mại cũng những kỳ hội đồng về việc hành-chánh, hội đồng về việc hình án, người mình cũng đều có được dự chân, mà xét về cái thực-tế người mình tham dự vào các việc công gần bầu như bị vị sung viên, làm bù-nhìn cho kín ghế các nghị-trường nghị lịch, ngoài hai tiếng dạ vâng hay có tinh khôn lanh giỏi nữa thì can-thiệp được cái tiểu-lợi riêng, yêu cầu được cái hư-danh hão, còn ngoại giả có mấy ai là chủ-trương được cái ý-kiến gì chắc-chắn, tuyên-bố được cái kế sách gì hay ho, đến nỗi có kẻ độc miệng khỏi-hài, bảy ra câu chuyện nói nghị-trường thiếu phòng, thiếu vẻ tôn-nghiêm, nên phải mời tới các ông nghị ta vào làm một thứ trần-thiết-phẩm cho đẹp; lại câu chuyện nói: Đời xưa dạy học-trò phải siêng học, có người ngồi học đến hai ngủ gật phải lấy dây treo cổ lên xà nhà cho hết gật; lời dạy ấy đối với học trò đời nay không đúng nữa mà đối với các ông nghị ta trong kỳ hội-nghị thì có lẽ đúng hơn. Ôi! nhân-vật như thế mà bảo thông thạo được cái phương-pháp quản-lý để thực hành được cái kế-hoạch di dân, tưởng không khác gì bảo anh điếc nghe đàn, giục thằng què thi chạy vậy. Lại nói đến cái tư-bản của người mình mới càng chán ngán nữa: Không kể những hạng cùng-đinh hạ-hộ, cơm còn không đủ ăn, áo còn không đủ mặc, còn lấy đâu làm lưng làm vốn mà dám mơ tưởng đến những công cuộc hàng vạn mở muôn ngàn, cứ nói ngay những bậc có thi-vọng, có thế-lực, có danh, có phận trong xã-hội mình thì chẳng qua cũng bon thằng khố bẹn được thuỳnh thoảng có thời một bữa tiệc, có đến một cặp áo sa văn-minh, đoạn Thượng-hải, dạ Mông-tự, gấm tam-thể chi-gian, có đôi giầy kéo lê thê, có chiếc xe ngồi nghễn nghện, chứ thực tình thì làm mỗi tháng trong nhà thu thập được độ một vài trăm trở xuống, khách khứa vãng lai, nay một chầu mai một thỏi vẽ phần quan ông trông ở đấy, nhẵn vòng hoa hột, mứt kẹo cuốn thang, khăn phu-la, giầy cườm thêu, có khi quầng mở lại tái-bản, tam-cúc, bất, chẩn, tứ sắc, tứ-xỉ về phần quan bà cũng trông ở đấy, ăn trắng mặc trơn, được voi đòi tiên, nay quần này mai áo kia, nay kiểu này mai mốt khác, nào tường nào chèo, nào cờ bóng nào cao lâu về phần các công-tử bột, các tiểu thư mà cũng trông ở đấy nốt. Một vài trăm đồng bạc trong một tháng không thiếu là phúc, khỏi nợ là may; có được một số ít những điền-chủ bá hộ, phú-cổ đại-thương, may ra cũng có bạc chôn kín hàng hũ hàng vò tiền để băng kể ức kể vạn nhưng thốt nhiên thêm một cái danh vị quan lớn quan bé, khi một chuyện kiện tụng mẫu ao sào vườn hở một tí thở lợ buôn thua bán thiệt thì vỏ hũ nào mà chẳng đổ: nhẫn, ức vạn gì mà chẳng đi đời, còn có vốn dư đâu mà bỏ vào những công cuộc viển vông tiền rừng bạc bể. Ấy mong về cái phương-pháp quản-lý của người mình tự làm lấy, cái tư-bản kinh-doanh của người mình tự xuất lấy thì như thế đấy, còn chắc cậy nhờ gì!

Phải, nói thế đã cố nhiên là thế rồi. Song, đời nào chẳng vậy, nước nào chẳng vậy, người không phải một lúc mà đã khôn ngay, của không phải một lúc mà đã giàu ngay; ông Y-đăng Nhật bản khi mới mở tay vào việc duy-tân ở nước Nhật, kết một cái giao-ước làm xe-hỏa còn lầm, mà sao cũng thành được cái vĩ-nghiệp phú cường như thế; nước Pháp đương hồi đại cách-mệnh, trật-tự điên-đảo, kỷ cương rối loạn, ai tưởng những nhân-tài cách-mệnh như thế mà làm được cho việc nước được yên ổn, gốc được vững-vàng, thế mà đại mãi thành khôn, hỏng mãi có được, những nhân-tài ấy rồi cũng làm cho nước Pháp thành được một nước dân-chủ hoàn-toàn tự-do sung-sướng, công nghiệp chói rọi cả hoàn cầu; đó là nói về cái nhân-tài biện sự; còn đến cái tư-bản làm việc, thì như Nhật-bản lúc mới duy tân, dân cùng của kiệt, công trái trong nước tới số mấy ngàn ngàn vạn mà chưa có được lấy một đồng bạc trái-quyền, vậy mà người Nhật-bản lấy tư-bản đâu kinh-doanh mà làm được đến bây giờ thành một nước phú-lục đứng vào đầu đẳng; lại như nước Pháp sau khi đại chiến, chia ba đến già một phần nước tan phá, bòn mót dốc-dác hết của nỗi đến của chìm trong nước cung về chiến-phí mà công-trái đồn lên tính tới mấy chục con dê-rô, vậy người Pháp lấy tư-bản đâu mà kinh-doanh mà trong có vài bốn năm đã dần dần hoàn phục hết; coi thế thì biết cái việc di dân mở đất ở xứ ta bây giờ, chỉ vì chưa có một cái đoàn-thể trí-thức nào chịu đem hết thực tâm thực lực mà làm cho thật quán-triệt thủy chung, chứ nếu chịu làm thì dù phương pháp quản-lý có chưa được rành lắt cũng có lúc rành, dù tư-bản kinh-doanh có chưa được đủ lắt cũng có cách đủ, mà cái kế-hoạch di dân nọ ở đất như trên kia phác họa, tưởng cũng không đến nỗi là một câu chuyện về bánh vỏ thành vậy.

T.

Âu-châu điện-tín

Ngày 26 Avril 1925

Việc xảy ra tại cuộc hội-nghị bầu cử mới rồi

Sau khi xảy ra việc mưu hại ở cuộc hội-nghị bầu-cử do ông Taittinger chủ-tọa, có nhiều ông nghị-viên chất vấn ở thứ-đàn nghị-viện.

Quan nội vụ thượng-thư có nói đại với nghị-viện việc hung-động phạm-pháp như thế, chính-phủ không có thể để yên được. Quan Painlevé tỏ ý bất-bình về việc mưu hại giả-mạo ấy. Ngài lại nói tòa án sẽ xét rõ những người đáng trách cứ về việc ấy.

San thứ dân nghị-viện trạng chuẩn một khoản tỏ ý bất bình về những việc giả-mạo, và tỏ lòng tín-nhiệm chính phủ trong việc trừng phạt những kẻ đáng trách-cứ.

Quan dự-thẩm xét ra những kẻ có trách-cứ về việc ấy định tâm từ trước.

Việc lập tòa nội-các ở nước Bỉ

M. Vandervyvre vẻ đảng Thiên-chúa giáo không nhận lời lập tòa nội-các.

Việc chính-trị nước Bồ-đào-nha

Quan tổng-thống nước Bồ-đào-nha từ chức.

Mấy ông đại-biểu của nghị-viện có đến xin quan tổng-thống đừng từ chức.

Nước Bảo với nước Sa

Nước Sâu-bi (Yougoslavie) và nước Bảo-gia nhau về việc những người về đảng Stambouliski trốn sang ở Sâu-bi.

Vì việc rối-loạn ở nước Bảo nên nước Hy-lạp phải kiện-binh một phần quân lính.

Việc buôn khí giới ở Cao-ly

Người Nhật có bắt được ở Cao-ly một việc buôn lậu khí-giới.

(Indopacifi)

Ngày 26 avril 1925

Lại tiu vỡ việc lập tòa nội-các ở nước Bỉ

Bỷ hoàng tiếp các quan nguyên thượng-thư Baron Rolin Jacquemyns, Poullet, Ngài cử ông Broqueville lập tòa nội-các.

Việc rối loạn ở nước Bảo

M. Michalos Pidelalorc thay lời chánh phủ Hy-lạp tỏ ý bất phục với các quan thượng thư Bông-minh về việc các quan đại-sứ cho phép nước Bảo tăng-gia vệ-binh.

Cái nạn cộng-sản ở nước Bảo

Tin Sofia. — Có kẻ đốt cháy mất nhà hát và tàu-viện ở Plewna.

(Havas)

Tin Trung-hoa

Trung-hoa với nước Nga

Nước Nga và Mông cổ có ký giao ước với nhau để trù thị cho những hàng hóa trước kia đem qua Tchen-tân nay sẽ đem qua Mông-cổ và Tây-bá-lợi-á.

Người Trung-hoa lấm không cho đem tiền tệ Tchernovietz vào Mãn-châu.

(Indopacifi)

Trương-tác-Lâm và Phùng-ngọc-Tường

Cái thế của Trương, Phùng coi chừng như không thể nào cùng còn được. Phùng từ khi đánh đổ được Tào Ngô vì cớ các cảnh khách xâm-kiểm mà bất bình với Trương. Rồi Tôn-Văn ở miền Nam lên Bắc-kinh, Trương có ý phản-đối Tôn mà Phùng lại cùng Tôn đi lại thân mật, vì vậy mà đảng Tôn ngày ngày xui giục Phùng khai chiến với Trương thì cái cơ quyết liệt rõ rệt lắm. Hiện Phùng có 10 vạn quân, Trương có 20 vạn quân, hai quân phiệt lớn như thế thì thế nào cũng đến đánh nhau. Có tin rằng Trương có nói Đoàn-kỳ-Thụy ở Bắc kinh ngày nào cũng mở cuộc hội-nghị, mà đối với các phương-diện vẫn chẳng tỏi-thố được chút gì, Trương định lại mời Lê-nguyên-Hồng ra làm nốt cho đủ cái số 83 ngày tổng-thống nữa, rồi sẽ do Lê triệu tập hai nghị-viện tuyển cử Trương làm đại tổng-thống.

Vẻ việc này dư-luận lấy làm chú ý lắm.

MỘT NGƯỜI BIỂN SỐNG LÂU NHẤT

Một người con gái ở Paris mắc bệnh điên từ 1834 về đời vua Louis Philippe, bị đem giữ ở nhà giam ở Dun-sur-Duron, lúc bấy giờ mới có 18 tuổi.

Từ ngày ấy đến nay, người ấy vẫn sống, nếu nay 108 tuổi.

Người ấy thực là người sống nhất trong những người điên ở nước Pháp, có lẽ cả thế-giới cũng không có người điên nào sống lâu đến thế.

HÚT THUỐC LÁ CÓ HẠI ĐẾN TRÍ KÝ-ỨC HAY KHÔNG

Người ta nói hút thuốc lá có hại cho trí ký-ức, nhiều người nghiện thuốc, trí ký-ức kém dần đi thật, nhưng lại biết rằng những người ấy phần nhiều đến lúc nhiều tuổi mới nghiện thuốc. Nhưng lại thấy nhiều người không nghiện thuốc, ký-ức cũng giảm dần đi, như vậy thì lấy cớ gì mà bảo nghiện thuốc làm nại cho trí ký-ức.

Song lại xét ra có một điều này là thật, là những người hút thuốc có nhẹ-nhõm hay giảm trí ký-ức hơn là những người khác, vì hút thuốc lá buổi sáng thấy thần-kinh phấn động lên, rồi đến buổi chiều thì thấy giảm đi.

CÁI TỔN PHÍ VỀ CÁC VIỆC KIỆN CÁO Ở NƯỚC ANH

Các việc kiện cáo ở nước Anh rất là tốn kém. Mới đây về việc kiện Dennis ton tại Londres, tiền phí-tổn tính ra mất 30.000 livres sterling, trong số ấy hai phần ba là bên bị phải giả. Cái phần lớn trong số tiền phí-tổn ấy là về tay các nhà luật sư. Về một phiên tòa thứ thất, tiền phí tổn của các luật sư đã mất 2.000 liv. ca rồi.

Về việc Robinson, phí-tổn mất 25.000 livres. Việc hai vợ chồng Rassell xin ly-dị, phí-tổn mất 30.000 livres.

Người ta lại kể mấy việc nữa, như việc kiện hiệu Brasser Mond, phí tổn mất 100.000 livres; việc thành-phố Rhondda kiện một người tên là M. Cory, phí tổn mất 80.000 livres; việc một công-ty bảo-kiểm kiện một hiệu ở Rhodésie phí tổn mất 66.000 livres.

MỘT CUỘC ĐIỀU-TRA VỀ VIỆC SINH TỬ GIÁ THÚ Ở PHÁP

Các việc sinh tử giá thú về năm 1924 như sau này :

Sinh	752,101
Tử	679,855
Số sinh hơn số tử	72,246
Giá thú	355,923
Ly-dị	21 023

Về năm 1923 số sinh thắng hơn số tử được 95 030. Số giá-thú so với dân số thì trong 10,000 người có 182 việc, về năm 1923 cũng thế. Số sinh so với dân số thì trong 10,000 người có 192 việc. Số tỉ lệ ly về năm 1923 là 194. Số tử so với dân số thì cứ 10,000 người có 173 cái. Số tỉ lệ ly về năm 1924 là 170.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Tôi thường xem quí báo, được trông thấy trong báo chương, ngài có sẵn lòng tốt bảo mọi điều pháp-luật, để giúp cho những người mua báo.

Nhân nay tôi có một việc như dưới đây, cậu mong đến phúc-đư ngài, mở lòng rộng lượng đoái thương đến mà chiếu cố phán-đoán dạy bảo giùm cho; tôi rất đội ơn vạn bội.

Nguyên có hai vợ chồng ông A, sinh hạ được nhiều con, song chỉ tạo được một sở ruộng nhe nhỏ giá đáng chừng 900 đồng. Bất đã ông chồng làm bộ, ít phải tạ tái, rồi thì mượn vợ giao sở ruộng ấy cho người con trưởng về chăn dắt-cán, thu nhận làm phần hương-hỏa, còn các con kia cũng đều trưởng thành, về cũng xuất tư làm ăn cả, chỉ còn một con út ở nuôi mẹ, rồi lần hồi làm ăn của kiếm đều được sau bảy năm sau mua được một sở ruộng nữa, khai phá lọng vỡ thêm dần ra nay giá đáng chừng trăm ngàn, nhưng người con út này là hiếu từ thành thật, nên cũng đi tin bà mẹ đứng giấy mua là sang phụ.

Từ đó sắp sau bà mẹ thường hay nói với các con kia rằng : con khi bà tạ có qua vắng đi rồi, thì sở ruộng ấy để cho người con út làm vì cũng thờ thân bọn gì cũng của người út ấy cả.

Đến tận bà ta tạ thế rồi, thì các con cũng y theo lời mẹ trối xưa, thôi ra lại làm ăn riêng cho thân, đứng hết cả vào về công trưởng ấy cho người con út. Từ nay làm ăn thêm, mới rồng ra hiện thấy nên lọc vào người con út mua, cũng tên thành mẹ đứng.

Đó là yên phận rồi. Nay lại có cậu đích-tôn (con trai của người con trưởng) trở trai nói rằng : ruộng ấy bà nội cậu đứng tên, thì cậu là đích-tôn phải lo phần hương hỏa. Vậy bao nhiêu của phải lại của cậu ấy cả. Vậy nên phần ruộng ấy cũng phải giao lại cho cậu. Nay trong tộc không ai lo, cậu lại sẵn mưu đến cửa công mà kiện.

Thế thì cậu đích-tôn này cha và tộc đồng ý ưng đứng tờ tự thuận giao ruộng ấy cho người con út, mà cậu muốn lấy lại có phải không ? ruộng này có trả giao cho cậu không ? hay là ruộng này phải phân chia lẽ nào không ?

Kính tawa các ngài, tôi đây cũng là chánh trong tộc này, thấy sự trái làm, muốn phân xử trong gia-đình cho được hòa hảo, song vì trí cạn tài hèn, không biết xử đoán sao cho công bình minh bạch, để khỏi đến công-môn mà xấu hổ. Vậy nên làm vậy cầu vấn đến ngài, cái xin ngài thỏa lòng miễn chấp, mà chỉ giáo giùm cho, thì ơn ấy không khi nào tôi dám nợ đượe.

TRẢ LỜI. — Nếu phần hương-hỏa đã lập xong rồi thì người cháu đích-tôn ấy không có phép đòi thêm nữa. Người con giai trưởng ông A hãy còn thì chính người giai trưởng ấy được giữ phần hương-hỏa, chứ không đến cháu đích-tôn được giữ.

Nếu chính người con trưởng ông A đòi cái phần ruộng của người con út thì cần giải đáp lại thế khác vì rằng cái tiền ruộng của người con út mua, trong văn-tự lại đề tên người mẹ góa, mà theo như luật ta thì người đàn-bà không có phép có tài sản riêng. Cứ như lẽ ấy thì người đàn-bà góa, trong cái thời kỳ được ông dụng thu lợi, đã có tạo được bất động sản nào thì cũng là tạo hộ cái tiền thu lợi ấy mà ra, *tức là tạo cho những người thừa kế các tài sản mà mình được ông dụng.*

Như thế thì có thể cắt rằng sở ruộng người con út đã tạo bằng tiền người mẹ là ruộng chung của những người thừa kế cả (Theo như án của tòa Thượng-thẩm Saigon đã kết ngày 30 avril 1903).

Theo như trường hợp này thì những ruộng ấy phải chia cho tất cả những người thừa kế.

CÁI TUỔI CỦA CHA MẸ CÓ ẢNH HƯỞNG ĐẾN CÁI NĂNG-LỰC CỦA CON CÁI THẾ NÀO

Một nhà bác-học Hoa-kỳ tên là Rodfed khảo-cứu về những loại, nghiệm ra rằng con cái sinh ra lúc bố mẹ nhiều tuổi lại dễ làm nên hơn là con cái sinh vào lúc bố mẹ ít tuổi. Ông có xét: lịch sử của 1028 nhà có danh tiếng xưa nay, thì thấy phần nhiều các người sinh ra trong khi bố mẹ đã đứng tuổi, hay nhiều tuổi. Ông nói ông Alexandre, ông Napoléon, ông Frédéric-le Grand, ông Roosevelt sinh ra trong khi bố mẹ đều ngoài ba mươi tuổi cả. Ngoại giả lại thiên nhà văn-chương, mỹ-thuật đại-danh, sinh ra trong khi bố mẹ đã ngoài bốn mươi tuổi. Như các ông Bach, Beethoven, Mendelssohn, Goethe, Shakespeare, Raphaël, Rembrandt. Những vị sau nay sinh ra trong khi cha mẹ đã ngoài năm mươi tuổi : Không-phu-Tử, Cromwell, Gladstone, Franklin, Bacon.

Bác-sĩ lấy lại nghiệm về phạm trong tộ. trên thế-giới, thì trong một trăm người đến chín mươi người sinh ra trong khi bố mẹ đương độ trai tráng.

Việc bác-sĩ nghiệm ra đấy, cũng có lẽ. Vì người ta đã đứng tuổi thì là trí-não rộng rãi mở, có tài sinh ra lúc bấy giờ chẳng những được di truyền một cái giống tốt, mà lại được chịu một nền giáo-dục tốt hơn nữa. Còn những người có con nhỏ, thường ít người biết dạy dỗ con, mà trong khi ấy mình có tội hư tinh vẫn gì, con cái lại dễ tập nhiễm nữa.

HÀI ĐÀM

Một công-ty mới

Nghe nói chị em bây giờ mới lập ra một công-ty gọi là (Hồng-lâu bảo-hiểm công-ty). Điều-lệ có hai khoản cốt-yếu :

Khoản thứ nhất. — Hoặc có quan nào đến chơi mà quịt tiền, thì công-ty phải bồi thường, nhưng công-ty lại được quyền đem ra tòa đòi, tiền được thì công-ty lấy.

Khoản thứ nhì. — Hoặc có quan nào chịu tiền mà đến hạn không giả, thì công-ty phải đòi hộ, nhưng phải có biên-lai, thì công-ty mới chịu trách-nhiệm.

Lu bù ta xuống xóm nghe được chuyện giật mình kinh sợ, dáng-đăng chưa đám bước chân vào. Chị em đắc-ý, cười khúc-khích nói với lu-bù rằng :

— « Nếu quan không đem tiền, quan có hát, quan cho cái biên-lai cũng được. »

Lê-văn Chương.

XE ĐẠP ĐƯỜNG-TRƯỜNG

và cuộc đua xe đạp Hà-nội — Hải-phòng vừa rồi

(Tiếp theo)

Giới thì nắng, nhưng được thiên-thời ấm-hòa cho nên cũng không thấy một làn sương mù mãi tới rất là buồn nghe khó chịu, giờ lại hơi ngược, cho nên đạp đi không được nhanh lắm.

Gần tới Hải-phòng thì Loch không theo kịp, gần đến cầu sắt, thì Phúc cũng tụt mất về sau.

Bốn người đạp qua con đường đá rầu ấy, sang cầu Hải-phòng, chỗ nào cũng thấy những người xem xô-xát cả ra, tôi đi đằng sau Nhiêm, Thanh, Luật, cách độ 1 thân xe, khi ấy tôi vội lấm lại, lúc lấy gối thì họ đã xa rồi, bỏi thế, tôi lại thụt xuống, nhưng trong bụng tự nhủ rằng đã về đến đây, tất lên đằng vậy, ta cứ nắng dung đạp qua các phố, họ đi tới vẫn trông thấy.

Các phố đều có sen-đầm gác và có lính phụ-lái cầm cờ chỉ nẻo, trông nom rất cẩn thận, các đầu phố vạch vôi để liện cho các nhà cho xe đạp đi không nhầm đường, khi tôi quách vào phố Paul-Bert, thì thấy bên báo mà người thì đứng xem đông như nêm-cối, và tiếng võ tay reo rí rầm cả lên, khiến cho tôi sức lực thêm ra, cắm đầu gắng sức một hồi vi-tét để tới trước cửa nhà Hôtel de l'Europe quay lại xuống xe, có ông tây ra giữ lấy xe, cho người đem vào trước, còn tôi thì vào ký tên, song đo ông tây dẫn vào nhà ngồi nghỉ. Những người đến trước tôi, ngồi cả ở đó. Bỏ ra mới rõ người thứ nhất là Marc (Đi-tây ở Bắp-cầu chứ không phải Marc đội pháo thủ vẫn chạy thi trên vòng), thứ nhì là Grimal (lính tây ở Việt-trì), thứ ba là Dacoine, thứ tư là Vincelet, thứ 5 là Nhiêm, thứ sáu là Thanh, thứ bảy là Luật, và tự tâm là tôi, rồi đến thứ chín là Phúc, thứ mười là Loch, thứ 11 là chú lính tây đen Farmin, rồi Huỳnh thứ 12 và Nhân thì thứ 13 có 2 người tây là Perrin và Guillot cũng về trước khi 11 giờ (Hội định cho trong 5 giờ) song nghe đâu không được hưởng phần thưởng, là vì khi gần tới sở xi-măng có theo sau một chiếc ô-tô riêng, thế là 19 người có 13 người được giải, còn Hợi mãi đến quá 11 giờ mới tới nơi, thì cũng khó gì được gì, còn 1 người là và 2 người tây nữa, chẳng rõ bộ ở quẳng nào ?

Các nhà tắm xong, rồi ra ăn uống cà-phê sữa, hay sô-cô-la và bánh tây, như thế sẽ đã biểu rằng hội trọng đãi các nhà đua thì như vậy, các nhà rất lấy làm đa tạ và hoan-hỉ chừng nào.

Người đội tây được nhất lý, quan Grimal mời cả tối ăn cơm ở đó, rồi đạo qua vài phố quạch về là gare đợi đáp chuyến xe-lửa 18 40 về Hanoi, ăn ngủ nhà dự tại quộ : Amateurs này, đáp tàu về cùng một chuyến có Marc, Grimal, Bernard, Farmin, Nhiêm Phúc, Hợi và tôi, khi về tới Hải-dương có trông thấy hai nhà nghề dự cuộc 200 kilomètres, chúng an ủi bỏ thi vào xe đạp lên tàu là Decauville Comine, khi tới Gia lâm thì bọn tây xuống cả đó, tối tới Hanoi vội vàng đi lấy quần áo, rồi người người cùng chuyến tàu 17 h 30 lên Việt trì.

Nói đến các cuộc chạy thi đường trường ở Bắc-kỳ này, người dự thi rất kém lắm, tại Nam-kỳ lại có nhiều người dự thi hơn, như độ tháng février 1925 vừa rồi cuộc chạy từ Saigon đến Mytho 74 kilomètres, có những 425 người xin dự tài các khỏe, hành thì chỉ có 300 người đi thôi.

Mới vừa đúng 100 người dự giải, Mawan là người tây được nhất. Lương là người ta được nhì, Mégy ở bên này vào đợ, bị nổ bánh 2 lần phải bỏ thi ở Tà-Ao, đấy trong Nam-kỳ có phải nhiều tay đi xe đạp hơn ở Bắc-kỳ không ?

Nay tôi lại xin sao lục vài năm nay những cuộc đường trường, các tên những người chiếm giải quán quân và thì giờ như sau này :

Giải vô địch

1923	100 km vòng quanh Hà-nội	Mégy được nhất hết 3 giờ 6.
1923	100 km Hanoi-Haiphong Le Stumph	được nhất hết 3 giờ 15.
1923	184 km Hanoi-Nam-định-Hanoi Le Stumph	được nhất hết 7 giờ 07.
1924	100 km Hanoi-Sơn-tây và qua Hà-đông, Marc và Monsserat được nhất hết 3 giờ 07.	
1924	62 km Hải-phòng Đồ-sơn Haphong, Etlori được nhất hết 1 giờ 55	
1925	Biên-Hoa-Saigon, Lương được chưa rõ.	
1925	74 km Saigon-Mytho Morvan	được nhấtết 2 giờ 16'37'2 5.
1925	100 km Hanoi-Hải-phòng (Amateurs) Marc Maurice được nhất hết 3 giờ 40'02".	
1925	200 Hanoi-Hải-phòng-Hanoi (Professionnels) Marc.	

Cứ như trên này, mà đối với cuộc 100 km vô địch ở bên Pháp năm 19 3 Francis Pelissier đi có 2 56 phút, tay sai nhau không mấy, nhưng ở xứ Bắc-kỳ mà chạy 100 km 3 giờ thì ít có lắm vậy.

Đây gọi là kể tạm vài câu chuyện về cuộc Amateurs và sự xe đạp đường trường ở xứ Bắc-kỳ để độc-giả nhàn lãm.

P. Tchân-Long (Việt-trì)

Giới thiệu sách mới

THỜI-CỤC NƯỚC TÀU

Là một bài diễn-thuyết của ông Nguyễn-khắc-Nguyên ở hội Trí-tri

Người mình thường cứ nghe mấy tiếng tân sách này cũng đã có phần nhiều người nào nức muốn nghe, vì mình với Tàu từ xưa đến nay về địa lý, về lịch-sử vẫn sẵn có cái mối liên lạc rất là mật thiết, nói đến chuyện nước Tàu thì ai nấy đều hình như ghi vào chỗ nghe cả ; nhất là cái thời-cục nước Tàu trong khoảng hơn mười năm nay, sau khi cách-mệnh nổi lên, dân-quốc thành lập, một cần chuyện long trời động đất ở ngay bên kề mình mà như thế mà không nghe không biết thì tẩm tức biết bao !

Ông Nguyễn thật khéo chọn đầu bài mà đưa ra con đi một cuộc chơi rất có thú vị, nay lại đem cái cuộc chơi ấy san sẻ cái thú-vị cho khắp mọi người trong nước nếm ít ung. Bản-quán cũng xin tỏ lòng hoan-nghênh và vui lòng giới-thiệu cùng các độc-giả.

B. Q.

VĂN UYỂN

Nơi đất khách

Ngày ngày trông thấy đám mây bay,
Nào biết càng ai tỏ nỗi này ?
Mơ tưởng đêm ngày nơi cố-lý,
Càng đi càng nhác đó càng cay.

Con đường hi-vọng rộng thênh thang,
Bỗng thì tan nát hỡi chí bốn phương !
Thôi hãy hết sầu vui với sách,
Cao chi vơ vẩn nghĩ trăm đường.

Đỗ như Kỳ

Khóc bạn

Than ôi ! thôi thế thế là thôi !
Thấm bác ngờ đâu bác mất rồi !
Đỗ trước anh em còn bọn ước,
Mà nay kẻ chết đã xa khơi !
Năm chim bảy nỗi đà bao độ ?
Đó chín ba mươi cũng một đời !
Nghĩ bác càng thương càng nhớ mãi,
Bể chẳng chăng hỡi hỡi ai ơi !

Cợt ngẫu ai tri-tri đi thương ôi !
May nước lòng tuyển những niệm ngùi !
Nước lúc cùng tuyển trên bến Vị.
Đau lòng gặp ngựa dưới non Gòi !
Mưa Âu gió Á âu đành mặc,
Nợ nước non nhà thế cũng thôi !
Trời-hỡi thôi đây đà vắng tiếng,
Thành Nam non nước luống xa-xôi !

Xuân dương Ng-văn Ang

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	26 độ
15 giờ	27 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		12	00
	nhì, —	11	00
	ba,	10	20
Thóc hạng nhất,		8	00
Bắp ngô	—	9	00

Giá bạc — Kể từ ngày 26 Avril 1925 giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 68

Tin tàu. — Tàu *Tonkin* ở Haiphong sẽ chạy đi Hongkong ngày thứ tư 29 avril, hồi 6 giờ.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong ngày 28 avril chuyển xe hỏa hồi 1 giờ 32.

Tàu *Gouverneur Général Roume* mang thư sang Pháp nay lại đổi giờ chạy như sau này :

Đến ngày thứ ba 28 avril hồi 10 giờ ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Saigon. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 7 phút tối 27 avril.

Tàu *Chef-de-service bailhol* mang thư sang Pháp, đường Anh, trừ những vật có khai giá không kể, đến ngày thứ ba 28 avril hồi 13 giờ ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe-lửa 6 giờ 20 sáng 28 avril.

Tàu mắc cạn. — Hãng vô-tuyến Indopacifique vừa báo rằng tàu *Maurice Long* ở Saigon chạy đi Bangkok bị mắc cạn ở Pa-nă-quốc phải đợi nước thủy-chiều lên và có tàu đến cứu thì mới ra được.

Bầu-cử nghị-viện thành phố. — Chiều hôm nay, bản-báo lại được tin rằng trong số những ông ra ứng cử hội-viện thành-phố lại thêm được một ông nữa là M. Vũ-hà-Phúc tức Phúc-Diệp trần khoan ở đường Huế.

. . .

Có tin đồn rằng ông Phạm-Quỳnh, không hợp lệ được ra ứng cử, vì số thuế của ông nộp cho thành-phố không đủ theo điều-lệ đã định. Việc ấy bản-quán đã ra tận tòa Đốc-lý kiểm lại, thì ông Quỳnh phải nộp 1 số tiền thuế hơn 30 đồng. Vậy cái tin nói trên kia là tin đồn sai.

Tại phủ Toàn-quyền. — M. Varrac quan phó cai-trị hạng nhất, theo nghị-định quan Toàn-quyền cử làm chánh tòa coi việc cổ-động và giao thiệp với các báo quán thì ngày hôm nay 27 avril đã nhận chức mới tại phủ Toàn-quyền.

M. Massimi quan phó cai-trị hạng nhất đổi vào phòng Mê-điện (Bureau du Chiffre) ở phủ Toàn-quyền thì sẽ kiêm cả chức chủ-sự tại tòa pháp-luật và bánh-chưng.

Ngạch các quan cai-trị. — M. Mallard quan phó cai-trị hạng nhì, thư ký riêng của quan Thống-sứ, nay bổ đi giúp Công sứ Hà-nam thay M. Domec về nghỉ.

M. Besnier, quan cai-trị tập sự tại phủ Thống sứ rày lĩnh chức thư ký riêng của quan Thống-sứ.

Tin đường sá. — Kể từ ngày 2 đến ngày 6 mai này, con đường số 34 từ Phủ-lang-thương đi Nhã-nam 5 kilomètre 6 không đi lại được vì phải chữa lại cái cầu.

Cuộc hòa-nhạc ở các công-viên. — Kể từ ngày 1er Mai trở đi, thì những cuộc hòa-nhạc ở các công-viên sẽ đổi giờ lại, cứ ngày thứ năm và chủ-nhật thì 21 đến 22 giờ ở vườn hoa Paul Bert và ngày thứ tư, từ 17 giờ 30 đến 18 giờ 30 cứ tại nhà thương Tây.

Tục Anh Hàng-Nâo thắt 3.	0	25
Anh-Hàng Nâo trọn bộ.	1	25

KIM-ĐỨC-GIÁO (ĐÁO)

Tòa án Trùng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trùng-trị xử những việc sau này :

Việc mất cắp ở chùa Bích-lưu. — Trần-thanh-Xuân là tiểu ở chùa Liên-thủy vẫn đi lại ở chùa Bích-lưu mà quen thân mến và lấy đồng như là sư nữ. Ai ngờ đâu lại thì cứ trông là sư nữ. Một hôm đến chùa Bích-lưu thấy một người đàn bà lên là thị cả ở phố hàng Bạc gửi ở đấy một cái va-li đựng nhiều khăn chẩu áo nọ và những tạp hột xuyến vàng mới lừa ăn cắp giấu ở bò áo chực để lấy vốn rồi bỏ chùa mà cất. Tòa phạt Trần-toanh-Xuân 4 tháng tù và trả lại cái va-li lấy cho chủ mất cắp.

Uống sữa tươi nên cẩn thận. — Lê-văn Huê bán sữa tươi ở thành-phố, một hôm số Cảm lấy một tí sữa đem thử thì thấy pha một phần nước lã vào để bán. Tòa phạt Lê-văn-Huê 6 tháng tù án treo.

Năm ngủ trong nhà mà bị chết chẹt ô-tô. — Triệu-văn-Mino làm *chauffeur* cả ô máy ô-tô cho Mme Bùi thị Mão, một hôm vì có bực mình đi, cầm máy ô-tô đi đường Hanoi — P. ô-tỷ ngã gật thế nào để xe đâm vào một cái nhà là ở dọc đường, để chết một đứa bé đương nằm ngủ ở trong nhà. Tòa phạt Triệu-văn Minh 5 tháng tù và 1 0 quan mà tiền phạt cùng tiền lệ phí tái chú có xe phải chịu trách-nhiệm.

Lừa người lấy của. — Ng-xuân-Thịnh trước làm công sở cẩn-thận, sau bị đuổi không làm nghề nọ lại đi giả làm người đi thanh chưa có công việc làm thì dỗ lấy tiền rồi bảo tìm việc làm cho, hoặc là bồi, hoặc là bếp, hoặc những công việc khác ở các nhà tây, mà kiếm lấy tiền rồi đưa người ta đến các sở công (là những sở ai cũng vào được) bảo người ta đứng đợi ở ngoài cửa rồi vào một mình truồn cửa khác cất thắng. Một hôm lính cảnh-sát bắt được nó đúng một cách lấy lừa bai đồng bạc của một người nhà quê. Tòa phạt tên ấy 6 tháng tù.

PHIM ẢNH TÂU

TẠI RẠP CHỚP BÓNG CINÉMA PATH

Thứ Sáu, thứ Bảy, Chủ-nhật

(24-25 và 26 Avril 1925)

Chiếu phim ảnh Tàu

Chuyện Tàu — Người Tàu đóng trò

Rất hay — Rất lý-thú !!!
và rất vui.
Nên xem !!! Kẻo hoài !!!

Nhân-bảo học hội. — Hai giờ chiều ngày 19 avril 1925, hội Nhân bảo họp Đại-hội-đồng thường-niên tại học-đường hội ở phố Doudart de Lagrée, số 25 bis, Hanoi. — Theo khoản 1 và 7 điều-lệ, hôm ấy không có bầu-cử, coi xem xét các tờ kê trình tài-chính, giáo-dục và công việc hội năm trước.

Tài chính Tiền thu từ 1er août 1924 đến 31 mars 1925 được là 1.113 p. ; Tiền chi trong khoảng 8 tháng ấy hết là. . . . . 1 113 p. 76

Số chi hơn số thu (1.113 p. 76 — 1.113 p. 00) 2 p. 76 là vì tháng octobre 1924 hội có chi về tiệc trà lễ khánh-thành biệt lập. Quỹ-hội hiện tại là 1.040 p. 53.

Trong tờ kê trình của ban kiểm duyệt có xét thấy sổ sách và việc kế-toán của viên Ty-ngân rất phân minh ; duy bác sĩ tiền dư lại quỹ để quá lớ, thời đại hội-đồng cử MM. Thư, Nhã, Vinh quyền-trách về việc giữ món tiền quỹ ấy nay cho hội.

Học vụ. Trong tờ trình của ông hội-trưởng và ông đốc-học, số nói số học sinh của hội giờ tới ngoài hai trăm, và trong rồi được 18 cận học-sinh đều đơn xin thi bằng sơ-học yếu-lược. Học-trò xin vào ngày càng thêm đông là vì có dạy Hán-tự và thể-thao. Năm giáp học-xa để rộng mà giờ sau ra lại chật, và lại mấy lớp nhà mới ấy làm chưa đủ cách vệ-sinh mà trái với kiến-học nữa, tuổi không chắc học-đường có ở lâu dẫy được không.

Nội lệ. — Mấy điều-thức ấy, đốc học, có trình một bản Nội-lệ dự-thảo Đại-hội-đồng có sửa lại mấy khoản về lệ tiền học và cho học sinh được đàm, còn đến duyệt-y cả (Nội-lệ ấy đã đưa in để tổng phát.)

Khi Hội-đồng gần giải tán, M. Phạm xuân-Phương có hiến hội hai điều :

1. — Là ông xin dự chức vinh-viễn hội viên mà đóng một lần 30 p ;

2. — Là ông xin lập thêm một trường về phía bắc Hà-thành, mà ông xin tư liện ở tập hội.

Về khoản thứ nhất, Đại-hội-đồng rút thẻ thuận và hoan-nghênh ông làm vĩnh viễn hội viên ; còn khoản thứ hai thời giao ban trị sự thương lượng với ông mà đi tới cho việc ấy cho thành tốn.

Đang 6 giờ chiều, đại-hội-đồng giải tán.

Nhân-bảo hội lại cho

Thưởng hàm. — MM Nguyễn-tiến-Thanh, cựu chánh tổng Tiên-lữ, phủ Quốc-oai ; Phùng-Lương, phó tổng Gia-cát, phủ Quốc oai ; Phùng-văn-Quế, phó tổng Thanh-vị, huyện Thạch-thất ; Phùng-khắc-Hanh, lý-trưởng Phong-thái, huyện Thạch-thất, đều được thưởng hàm tùng cửu phẩm văn giai (9.2).

(Còn trang 10 có tin về bác)

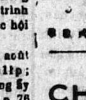
Nhà máy điện

QUẠT MÁY MARELLI

Quạt plafond kiểu lớn. . . 86 f. 00
Quạt plafond kiểu nhỏ. . . 130 f. 00

Cả tiền công đặt

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de poisson)

Mỗi ngày uống bốn viên, nặng 2 viên, nhiều 3 viên, trước khi ăn cơm
Bán khắp lục-tỉnh

HIỆU BÁO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

THÚY-HỦ'

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Tống-giang liền thuật chuyện đầu đuôi mọi việc cho bọn *Lý-tuấn* nghe từ khi gặt con *Bà-tích* những thế nào, cho đến khi gặp *Thạch-đăng* trao cho bức thư, với trở về nhà, đến nỗi bị bắt mà phải đày ra *Giang-châu*, vân vân. Bốn người nghe nói, đều lấy làm khen ngợi.

Lý-lập nói :

— Xin mời đại-huynh cứ ở đây với chúng tôi, can chi mà đi *Giang-châu* cho phải khổ-sở.

Tống-giang đáp rằng bọn *Lương-sơn bạc* cố ý giữ tôi mà tôi cũng không muốn ở, là chỉ vì sợ liên-lụy đến cha già. Bây giờ ở đây thế nào được.

Lý-tuấn nói :

— Đại-huynh là bậc nghĩa-sĩ, tất không chịu làm điều ấn là ta phải mau mau mà giải cứu cho hai tên công-sai đây.

Bấy giờ bọn người nhà *Lý-lập* cũng đã kéo về, *Lý lập* liền sai vào vực hai tên công-sai đem ra nhà khách, rồi đỗ thuốc giải cho tỉnh dậy.

Hai tên công sai ngơ ngác nhìn nhau mà rằng :

— Có lẽ vì chúng ta đi đường nhọc mệt, cho nên uống rượu mới bỗ say như thế !

Mọi người nghe nói, đều phải bật cười. Hôm ấy *Lý-lập* làm rượu thết đãi mọi người. Qua ngày hôm sau, lại mời một bữa rượu nữa, rồi đem khăn gói ra giao trả *Tống-giang* cùng hai tên công-sai.

Tống-giang từ-biệt *Lý-lập*, rồi cùng *Lý-tuấn*, *Đồng-uy*, *Đồng-mãnh* và hai tên công-sai đi xuống chân núi, lại cùng nhau kéo cả vào nhà *Lý-tuấn*, *Lý-tuấn* cũng làm rượu thết đãi rất tử-tế, xin nhận *Tống-giang* làm nghĩa-huynh.

Lý-tuấn cố mời *Tống-giang* ở lại mấy hôm, sau *Tống-giang* đòi đi, *Lý-tuấn* giữ mãi không được, mới lấy mấy lạng bạc tặng cho hai tên công-sai. *Tống-giang* lại cõng ông như trước, và thu-thập các đồ hành-lý, giao từ *Lý-tuấn*, *Đồng-uy*, *Đồng-mãnh*, thẳng đường đi sang *Giang châu*.

Ba người đi trong nắng ngày, vào khoảng giờ mùi hôm ấy, đến một nơi thị-trấn, nhà cửa buôn bán đô-hội, lại gặp có một bọn người đang xúm-xít đứng đông.

Tống-giang sang hai tên công-sai lách vào xem thì thấy ở giữa có một người bán thuốc cao đang đứng mán ngon sang-bổng. Viên giáo đầu ấy mua xong ngon sang-bổng, lại đi một bài quyền. *Tống-giang* thấy vậy khen ngợi.

Viên giáo-đầu ấy tay cầm cái mâm gio lên mà bảo rằng :

Thì từ phương xa tới đây, dẫu võ-nghệ chưa lấy chi làm hơn người cho lắm, nhưng cũng đã được các ngài ngợi khen, Tôi có bán thứ thuốc cao chữa gân cốt, các ngài cần dùng, xin mua giúp cho, nếu không thì cũng xin mở lòng ban phát cho ít nhiều, để lấy tiền lộ-phí, chớ khiến phải đi không vậy.

Viên giáo-đầu ấy cầm cái mâm gio khắp một lượt mà chẳng thấy ai cho được đồng nào. Viên giáo-đầu lại nói :

— Xin các ngài !...

Vừa nói vừa giơ cao tay lên mà đưa khắp một lượt nữa. Mọi người đều nghiễm-nhiên mà nhìn, chẳng ai cho tiền cả. *Tống-giang* thấy người ấy giơ mâm hai lượt mà chẳng ai cho tiền, liền gọi tên công-sai lấy năm lạng bạc ra cho.

Tống-giang bảo viên giáo-đầu ấy rằng :

— Tôi là một người tội-tù đi qua đây, cũng có gì đã giáp ông, chỉ có năm lạng bạc này gọi là tỏ chút lòng thành vậy.

Viên giáo-đầu được năm lạng bạc của *Tống-giang* cầm ở trên tay, lộ nói to lên rằng :

— Đất *Yết-dương* này là một nơi thị-trấn có danh-tiếng, mà không được một tay hảo-hán nào biết cứu giúp người. Ngài đang vì chút việc quan, nhân đi qua đây, lại dám bỏ ra năm bạc ra cho kẻ cùng khốn, thế mới biết tấm lòng hào-hiệp, bất cứ ở những nhà phong-lưu quí quí vậy. Năm lạng bạc này thật bằng năm mươi lạng bạc của kẻ khác. Xưa ngài cho biết tên tính đệ danh để tôi sẽ truyền bá khắp trong thiên-hạ.

Tống-giang đáp rằng :

— Món tiền nhỏ-mọn, phỏng có là bao sá chi mà phải cảm-tạ.

Nói chưa dứt lời bỗng thấy một chàng to lớn rẽ đám đông người mà tiến vào, quát to lên rằng :

— Đồ khốn-nạn kia ! Lại được một đứa tội-tù ở đâu đến, dám làm giảm giá đất *Yết dương* này !

Nói xong, liền giơ hai tay xông lại để đánh *Tống-giang*.

HỒI THỨ XXXVI

Lại nói chuyện *Tống-giang* đem năm lạng bạc cho viên giáo-đầu, bỗng thấy có một chàng to lớn rẽ trong đám đông người mà tiến vào, quát to lên rằng :

— Đồ khốn-nạn kia, bọc được mấy ngon sang-bổng dám đến khoe-khoang ở đất *Yết-dương* này. Ta đã cấm mọi người không ai được khen nơi hắn, sao lại bay nhà-ngươi ở đâu đến, cậy có đồng tiền đem thưởng cho hắn, để làm giảm giá đất *Yết dương* này !

Tống-giang nói :

— Tôi thường người ta thì mặc tôi, việc gì đến bác

Anh chàng to lớn ấy tâm lấy *Tống-giang* mà bảo rằng :

— Mày là đứa tội-tù, lại dám cãi ta à !

Tống-giang nói :

— Sao ta lại không dám cãi !

Anh chàng to lớn ấy giơ hai tay toan đấm vào mặt *Tống-giang*. *Tống-giang* lài tránh. Anh chàng to lớn lại xông vào một bước nữa để chực đánh. Bỗng thấy viên giáo-đầu nhà sang-bổng lấy trước ở phía sau lưng mọi người chạy đến, giơ tay cầm lấy tay anh chàng to lớn ấy mà đánh ngã khuỵu xuống đất. Anh chàng to lớn vùa tép nghệp bò dậy thì lại bị viên giáo-đầu đá thêm cho một cái, lại ngã quay ra. Hai tên công sai ấy lại vây cả ngăn viên giáo-đầu.

Anh chàng to lớn ở dưới đất bò dậy, nhảy một *Tống-giang* và viên giáo-đầu mà bảo rằng :

— Được rồi ! Ta sẽ liệu cho hai người !

Nói xong, tóc kẻ đi tìm ông về phía phương nam. *Tống-giang* hỏi viên giáo-đầu rằng :

— Dám hỏi ông họ tên là gì ? người ở đâu ?

Viên giáo-đầu đáp rằng :

— Tôi quê ở *Lạc-dương*, thuộc tỉnh *Bà-nam* tên gọi *Tiết-vinh*. Tổ-phụ tôi khi xưa làm một vị quan-quan ở đó nên thường quen *Lão-Sung kinh lược tướng-công*, vì có sự hiềm khích với bọn đồng-liêu, không được thăng quan, bấy giờ con cháu cũng nhờ mấy ngón sa gậy bổng và bán thuốc cao cho qua thăng ngày. Trong bọn giang-hồ thường gọi tôi là *Bách-đại tràng Tiết-vinh*, còn tên tính đệ-danh ngài là gì, cũng xin cho chúng tôi được biết.

Tống-giang nói :

— Tôi tên gọi *Tống-giang*, nguyên người ở huyện *Vận-thành*.

Tiết-vinh nói :

— Có phải là *Tống Công thời-vũ Tống-công-minh* đó chăng.

Tống-giang nói :

— Chính thị phải tôi đó !

Tiết-vinh nghe nói, tức thì nạp thủ. *Tống-giang* vội vàng đỡ dậy mà hỏi rằng :

— Ta đi sống mấy khắc rượu chơi nói chuyện, ông nghĩ thế nào ?

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-dào:

• TONIQUE TONKIOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo khoa-học mới nhiều in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những hình-la, làm trò-cười cho thiên-hạ và người có tri khôn thì không ai có thể bị lừa được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tên Hội-đồng phụng mệnh phải rằng:

Chiếu nay đã được chứng nhận MONTÈS... [illegible]

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư (ở bên này).

茂 MAO-SENG 盛

67, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi
MÁY MÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

2245 MẬU-THỊNH kính cáo.

Thứ sữa tốt thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu Conté của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa nhưng người yếu, trẻ con cần dùng đến cả một người ưa thứ sữa đặc có chất nguyên dùng rất tốt.

Ai có tính khó đến đâu, dùng thứ sữa này cũng phải vừa lòng.

Bán buôn tại:

COMPTOIRS COLONIAUX CHIRIC
Haiphong. 2230

Ngạch tòa Sứ — M. Đỗ-huy-Chiêu thư ký hạng nhất tại sở Y-tế Bảo-hộ, may đổi đi Sơn-la thay M. Ng.-văn-Quang đổi về sở Y-tế.

Cái nạn ô-tô. — Vừa rồi M. Mây là thanh-tra mật thám đi chiếc ô tô của M. An-thành từ Hà-nam lên Hanoi, khi đi tới làng Yên-lại thì sực gặp một chiếc ô-tô khác ở Hanoi xuống. Đường thì chật lại gặp quả, xe của M. An-thành cố tránh sang tay phải, nhưng cũng may dụng phải một người đàn bà tên là Nguyễn-thị-Lịch, 25 tuổi, quan làng Sản-lao, cũng đi ở đường Hà-nam lên, người đàn bà bị gãy cái xương bả vai. Hiện còn đang xét xem lỗi tại bên nào.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Tế Khổng-Văn. — Ngày hôm qua, đúng 12 giờ trưa, các người Hoa-thương trú ngụ trong thành-phố có thiết lễ tại đền Hội-quán phố Sa-gon để tế Tiên-Văn một tuần. Các thương-gia đều đóng cửa treo cờ rũ để ở lòng kính tiếc một bực an-hùng cái-thế trong thời-đại cách mệnh bên Trung-quốc.

Cuộc đua ngựa. Cuộc đua ngựa ngày hôm qua không được đông vui như mọi kỳ là vì lẽ giời nắng nóng bức cho nên người đi xem và dự cuộc có hơi ít người. Nhất là người mình tại cũng thưa thớt hơn. Xét ra có lẽ những ngài hâm cuộc đua ngựa xưa nay còn bận vào việc bảo-cử.

Công ôn, — Từ hôm bước sang tháng tư ta đến nay mới có 5 ngày mà đã thấy đến 15 đám công ôn rồi, như thế quan ôn năm nay cũng vẫn được xơi lễ như mọi năm.

Ngày hôm qua đang giữa trưa nắng chang chang mà cũng có một đám rước đông phố như các đền phủ đông đám đạo thường giêng vừa rồi. Nhưng mà những con công đệ tử đám rước đó nghe chừng cũng một nhọc nên đi đứng trang nghiêm chứ không quay tít.

Vô ý bị thương. — Chiều thứ bảy vào hồi 3 giờ rưỡi, một người đàn bà bán nửa đã có tuổi tên là Bùi-thị-Nuôi nhà ở Hàng-kinh, vô ý ngồi bên cạnh cái cần-trục ở cầu Sáu-kho bị máy chạy vô phải trọng thương ở bên mông đít tay phải. Người ấy đã đưa vào nhà thương điều-trị thì quan thầy thuốc nói không can gì.

Cuộc bảo-cử. — Ngày hôm nay, bản-quán lại biết thêm những ông có tên sau này ra ứng-cử hội-viên thành-phố ngày mai:

MM Đoàn-khắc-Long, Trịnh-quý-Khang, Nguyễn-đỗ-Thục tức Cai-Ba và Trần-xuân-Lịch cùng đứng một số.

M. Trần-Quý tức chủ-nhiệm Tiến-đức đứng một mình một số.

Nghe đâu M. Vạn-an, chủ hiệu xe cũng lại ra kỳ này nữa.

Số hội-viên của thành-phố có bốn ghế, thế mà tính ra trên này đã sáu ông, cộng với 5 ông đã đăng danh-sách ở một kỳ báo trước là 11 ông tất cả. Cứ như dư-luận thì cũng còn mấy ông nữa muốn ra, vậy khi nào được tin đích xác sẽ lại đăng báo để độc-giả rõ.

Từ hôm nay đến 3 Mai còn vừa vặn một tuần-lễ là đến kỳ bảo-cử rồi, cho nên các nhà ra ứng cử đã thấy đi cổ-động rất, tử cao-lâu, bồng-lâu cho chí phố-xá đều có về nhộn-nhịp lạ thường. Những ông ngày nọ nó làm bợm rằng: « Vì dân gái kết đến điều, thì đem vàng bạc mà liều với ai » cũng đã thấy chạy nhão từ phương tai đã biết sự kịch 1 ột ngày thêm tăng chứ không có giảm.

Ai ứng-cử? Ai đi bầu?
Công-lâm, nghĩa vụ những sao phải tưởi g.

Xin chớ mo-màng! P.

Người điên lấy dao bầm vào người. — Một người đàn-ông mắc phải bệnh điên đi tàu Po-ou đến 16 giờ tự nhiên lấy dao bầm nát cả mình mẩy. Người đó chưa rõ tên-tuổi, hiện đã đưa vào nhà thương.

XUÂN-TRƯỜNG (Nam-định)

Đã có đàn. — Nhờ có quan phủ Bùi hết lòng về sự canh phòng, cho nên mới tối ngài có cho hàng phố quyền tiền để mua đèn thắp trong phố để khỏi sự lo sợ lúc tối tăm nguy hiểm.

Bà con trong phố ta từ nay hẳn đỡ được sự lo ngại trong lúc đêm hôm.

Mới đây ngài đổi sang phủ Ng la các dân sự đều tỏ lòng mến tiếc.

T. T. lai cảo

THƯỜNG-TÍN (Hà-đông)

Một cái hại lớn năm trước. — Đã ngót một năm nay ở gần ga Thường-tín, phố Lia. Đỗ-xá, ba mươi đó có ba sòng sóo-đia lớn, con bạc đến sát phạt nhau rất đông, được thua kể hàng trăm.

Đàn ông thì xoay ra trộm cướp, đàn bà thời bán rẻ chữ trinh lấy năm ba đồng để đem dâng vào vòng đen đỏ. Ma thật là! sự trộm cướp ít lần nay thường xảy ra luôn. Ôi con ma cờ bạc!

Cờ bạc đã có lệ cấm có sao những sòng bạc này lại mở một cách tự do như thế, ngày nào, đêm nào, phường cờ bạc cũng tụ họp rất đông. Hay là những ông có chức-trách trong hạt không biết chăng? Điều đó khả nghi lắm.

Mong rằng mấy dòng này đến tai các quan chức có trách-nhiệm thì các sòng bạc ấy sẽ chắc phải đóng cửa ngay.

S. T. lai cảo

SƠN-TÂY

Một sự rủi ro. — Ngày 26 avril này, hồi 10 giờ rưỡi, có một cái xe ô-tô trong có hai ông Tây, một ông là đốc học tỉnh Sơn-tây, một bà đầm hai người con gái và một người chauffeur ở Sơn-tây đi lên, khi qua cầu huyện Tùng-thiện có lẽ tại may nổ bánh sau, người chauffeur hãm máy không kịp thành thử xe đâm vào mé đất cạnh đường, đổ xe ngã cả xuống đường cái, bà đầm bị sây sát mặt, và mu-nết vỡ vụn ra, ông Tây thì không việc chi cả, rồi sau phải vực bà đầm vào nghỉ trong huyện.

Ngô-ngọc-Phác lai cảo

PHÚ-THỌ

Một tin buồn. — Họ Phạm làng Cao-du vừa phải một sự buồn. Cậu Phạm-huy-Liễn học-sinh năm thứ hai trường Bảo-hộ thọ bệnh đã mất từ tháng này vừa tự thế ngày mồng một ta vừa rồi và sáng mồng 8 đã cất đám. Cậu là cháu nội cụ Phạm-Tùng-Sơn ở Cao-du, năm nay tuổi mới hai mươi.

Bản quán có lời trân trọng chia buồn với cụ Tùng-sơn và cả quyến.

Việc đường sá — Các đường phố trong tỉnh đó này coi để gọn gàng sạch sẽ, ngày nào cũng có nhà phu quét dọn và làm cỏ. Công việc làm tuy còn nhiều, nhưng đường sá cũng đã thấy để đi hơn trước nhiều. Nghe rõ quan Công sứ có ý xin Chính-phủ đặt tên cho mấy con đường lớn ở trên tỉnh. Những tên đường phố sẽ lấy ở danh hiệu các quan chức hoặc lấy hoặc Nam đã có công với tỉnh này hoặc là các vị danh-thần thuở trước.

Nghe nói ngài lại thương thuyết với quan trên để điều-đình với công-ti hỏa-xa cho đặt một cái rào hay là dây sắt ở đường xe lửa, chỗ dưới phố lên tỉnh trong những khi có xe lửa đi qua, vì ở chỗ này thường hay xảy ra nạn xe đụng nhau lắm.

HƯNG-YÊN

Cái nạn ô-tô. — Chuyến ô-tô chở hành khách của một người thầu khoán vận tải ở Hanoi xuống Hưng-yên, khi qua Lục-điền sang hôm này hồi 9 giờ có một người phát vỏ không biết ngồi vỏ ỷ làm sao, xe đang chạy bị hãm ra ngoài, phải thương nặng ở đầu. Hiện đã đem vào nhà thương bu ô thuốc tạm rồi đem lên Hanoi.

Không phải chó dại. — Bài-thị-Nương ở làng Cần-la, huyện Ân-thi, bị một con chó ngộ là chó dại cắn phải ngày 2 avril, hiện đang tiêm thuốc ở Hanoi, nay xét ra không phải là chó dại, con chó cắn thị ấy nhốt trong 15 ngày để thì nghiệm vẫn được mạnh khỏe.

BẮC-LỆ

Một sự đáng thương. — Hôm 18 tây chuyến tàu service ở Pak-lạng-thương lên xếp cái ở kilomè rè 83 vào hồi 12 giờ 30, một người tài xế tên là Ngô trèo lên đầu máy để mở hòm trên máy lấy đồ chữa máy xuống dùng, không may bị bắn ra kẹp hòm hư hỏng, khi mở ra lên liền gầy ra xe xuống. Chẳng may cho người ấy vì sự bất ngờ mà đến nỗi ngã theo nắp hòm xuống đất gẫy một cánh tay bên trái, ở giữa sống lưng đa lên không ngồi được. Sở xe hỏa lập tức đưa về nhà thương Hanoi để điều trị, xem ra nặng lắm.

Đáng thương thay vì bổn phận mà đến nỗi tay gãy xương vụn.

Thành-ngọc-Đại lai cảo

LỤC-NAM

Cướp. — Đêm hôm 22 rạng hôm 23 tháng 3 ta, có một bọn cướp vào cướp một n à trại Bãi đá, xã Đồi-sơn, tổng Vô tranh, huyện Lục-ngan. Nhà khổ chủ hai bố con bị chúng đánh nhiều vết thương nặng, còn của vật chưa biết đích mất là bao nhiêu. Khi quan sở tại vào khám thì nhà k ổ chủ có khai có nhận được một một người thổ-quỷ ở một xã khác cũng thuộc tổng ấy. Việc này quan trên còn đương tra xét cho rõ thực hư thế nào.

VIỆC KINH-ĐÔ

Dụ dỗ chước Phủ doãn lên tòng nhị phẩm. — Triều-đình đặt quan p ẩm trật phải tăng thời mà chước định, ở tức Phủ-doãn tỉnh Thừa-thiên ngang-hàng trật chánh tam p ẩm, nhưng phủ ấy ở cạnh Triều-đình, lần nay việc quan càng ngày càng nhiều thuế ngạch cũng gia bội, so lại hơn các bật có đặt Trấn phủ. Nay chuẩn cho trật Phủ-doãn lên tòng nhị phẩm, ban thử đúng triều tuần phủ để cho xứng chức sự, chuẩn Cơ mật viện t ản thông lục tuần sanh. Khâm thử.

Nội-các cung lục.

Giết được con trăn to — Một bọn thợ rừng đi làm củi ở miền Châu-chế mới vừa giết được một con trăn to bằng cỡ chum nước lớn, dài đến trước năm tây, giết con trăn ấy rất đỗi gian nan mới giết được cái đầu nó rồi gánh về Hanoi đem bán rao, trăn chết thì có l mấy cuả biết ngày đón mới mua mà thôi, thành ra bắt được một con trăn rất gian nan, lại gánh đi cùng thành phố, mất đến cả hai tối mới bán được hai đồng. Ấy cũng bởi công nghệ ở xứ này chẳng phát đạt và chẳng có nghề gì, nên n ư chỉ có khác có người giết được con trăn thì đã có kẻ trạnh nhau lên mua tại trên nải.

Đánh nhau chí mạng. Mới đây có hai người làm thầy dạy ng ề sơn hay nghề sơ gì đó ở một nơi trước k a chẳng biết giận hờn nhau vì cớ gì mà đúng bữa mà choảng nhau. Một anh bị phải bữa nặng quá nhảo lăn ra p ải đem vào nhà thương buộc thốc. Lối phải bên nào hãy còn ch a rõ nhưng mà « mà đã sưng » rồi.

Anh em chúng ta cũng mới tỉ uyện một hội mà ra, trong cương thường cũng nhau cũng là nghĩa trọng, nếu có chuyện gì thì thiếu gì lời lẽ tuiệt hơn phải trái mà phải dùng đến thái vũ p u, để cho thiên hạ mỉa mai rằng gã một nhà mà bài mặt.

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH

Vì nâm đồng bạc thiệt mạng người! — Có một công tử cương 18 tuổi không biết vì cớ gì rồi lẻn mất cắp mẹ nắm đồng bạc, đến khi mẹ biết c ửi bớt thế nào, phẫn chí vào trong buồng thắt cổ, đương lúc hãi thắt dây thì mẹ biết, cả nhà vào cởi ra rồi sai vặt thêm, cậu ta lại càng bức chí, quyết liều thân cho t oát nợ đời, lẻn đến đêm thanh vắng hôm thuốc phiện và g ắm thanh nồng, cả nhà không ai biết, đến khi thuốc ngấm vật rã tai mà mới vội đi mời thầy thuốc, nhưng khi ấy đã quá nên không cứu được nữa. Ôi, đáng thương thay mà cũng đang buồn tay vì dại nết chơi bời mà đoạn tồng mất một cái tuổi xuân xanh đang quí!

May nước. — Dân thành phố ta may khỏi phải ta t.an vì nỗi thiếu nước như mọi năm, là nhờ ơn mưa-nước đã đủ. may nước dẫn đi các phố cho dân dùng, song có một điều ta nước mới may mới cần ống truyền còn có an giang chi nên nước chưa ăn được, n ưng cũng tiện ngày cho dân được sẵn nước từa tay, chỉ trong một vài tháng nữa các ống truyền nước sẽ sạch thì dân đã được ăn toàn nước máy, khỏi phải đi gạn trong gần nước như mọi năm.

(Xem trang thứ tư).

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bạn-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đòi hỏi bản-quán, thì cho biết ở số nhà gấy gửi báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quitt ấy, để cho người làm để tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vẩn tắt, hoặc thấn quá, khiến sao được được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Từ thứ hai 27 Avril 1925

TÂY HỒ CÔNG CHÚA

Tích hát này vui và hay lắm, mấy năm nay chưa diễn lại bao giờ. Tích hát đã hay. Lại có bộ Thầy-lộc mới làm mới lạ: các con giống mới chế lại ấy trông rất là ngoạn mục.

Tối thứ ba 28 Avril 1925

ĐỨC BÀ THƯỢNG NGÀN

Có lòng vì nước cứu dân.
Uy-linh dậy khắp xa gần cõi nam.

Tích này có luyện tiếng mường và tiếng quan-hóa, nghe rất là vui tai — Vui nhất là chỗ các chầu bà giáng trần.

G. PAREL

Ai muốn hỏi gì cũng sẵn lòng bảo; chỉ bảo về những việc buôn bán và các việc khác. Xem xét các sổ sách, hoặc tính sổ sách

49, Avenue Puginier, Hanoi

Chè ngon hương t ốt

Giống chè ngon sinh sản có được mấy không đủ cho người mua dùng, t ể tất phải đem chè xấu mà hòa lộn vào. Bản-hiệu không dám phụ lòng các quí-khách chiếu cố, không tiếc công-lao, không nệ tổn-phí, đem tiền đến đặt sẵn tại các nơi có giống chè ngon, vì thế năm nay bao nhiêu hạng chè tốt bản-hiệu mua được cả.

Các quí khách dùng đến chè, xin biết cho rằng hiệu chè SAM-MẬU này là hạng chè thượng hảo; xét kỹ hương vị thì đủ rõ rằng hạng chè này cùng với hạng chè hòa lộn, khác nhau một giới một vực.

Chè này bán ở phố hàng Ngang số 59, Hanoi.

Pilules Antidysentrique

Thuốc lị rất thần-hiệu đau nặng đến đâu uống cũng khỏi.

Mỗi ngày uống 10 viên

Mỗi lọ giá: 0$60

BÁN TẠI:
Hiệu Bào-chế MONTÈS
HANOI

Agents d'Annonces en Europe
POUR LE
« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Sté Mutuelle de Publicité
14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở quảng-đông bốn tỉnh, đã mấy mươi năm nay, nổi tiếng về chế-tạo ở Vũ-di-sơn, chọn cây thứ trà đầu-xuân-thượng-hảo-hạng tại thôn Tinh-oai, xã Long-tại, huyện Tiên-lãng, 3-lần sao thấy tiêu, vấn vân, nặng cách nào-nào-khéo chế, sa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà hoa-tên nhỏ ở nh, gọi là « SONG HỈ CHÍNH TOÀN HẢO-TRÀ » cũng do có chiết-cất khoa-học nghiên-cứu. Hay là nơm những dấn riêng của trà VINH-MẬU dùng bảo, để qui-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi-điểm bán trà VINH-MẬU:
Nam-định: phố Khách, số 164.
Ba-vì: phố Hàng-nguyễn, số 25.
Bắc-ninh: phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch.

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh ho trong xã này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mồ làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống:

Cachets du Docteur Hotai
0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm sáng một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phải yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhiều, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa; nên dùng ngay!

Le sirop Hotai Thiecol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16
HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gương đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô dán bạc, giầy cườm, giầy kim-tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng dùng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

227

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

ĐỒ XỨ, CÁC ĐỒ THẮP, CÁC ĐỒ ĐUN NẤU

Nồ đèn Matador thợ liệu 15 lignes	2 fr. 00
Đèn dầu xăng Pigeon, hiệu Hirondelle đánh bóng	9 fr. 00
Đèn photophore thắp nến, bằng đồng mạ kền, có bóng, có cái đế khoét 38 c/m.	16 fr. 00
Lò rèn, chỗ đựng dầu bằng đồng đánh bóng, đun trong bằng feutre	16 fr. 00
Một bộ bát đĩa 74 chiếc hiệu Savoie bông vàng và đen, chỉ vàng	240 fr. 00
Một bộ 5 cái xoong bằng gang	3 fr. 50
Chảo gà phô trắng, kính trên, có đia rãm	2 fr. 00
Chảo bò có đia rãm	1 fr. 50

TOURANE

Rạp xiếc đã dựng lại. — Rạp xiếc Đại-Nam bị gió đánh đổ hôm 15 avril thì đến hôm 21 avril đã tu-bổ hoàn-toàn và ngày tối ấy lại bắt đầu khai diễn. Công chúng với lòng trông đợi đã bảy ngày trời, nên đến tối ấy nó nức rủ nhau đi xem đông vô số.

Phường xẩm còn diễn ở đây 1 hôm nữa; thứ bảy tuần này sẽ có diễn ban ngày cho nam, nữ học-sinh các trường xem; và chủ nhật sẽ diễn một tối để lấy tiền dựng về các việc nghĩa quyên, như lời đã định trước; rồi qua hôm sau sẽ nhổ rạp dọn vào Hội-an.

Cái hại vì gió bấc năm nay. — Năm nay vì một nỗi gió bấc quá giai mà thành ra biết bao nhiêu điều lỗn thiệt. Nhất là nghề đi biển lại càng tạo hại nhiều hơn; mấy hôm nay rải-rác thấy có đôi ghe đi nghề chuồn trở về, toàn là ghe trống không, chết hụt sống thừa mà về cả. Còn thì nơi ghe đi đã ngót 2 tháng trời mà tin tức vẫn không, mất còn chẳng rõ, chỗ thì tiếc ra đi mất ghe lại bận xum vầy, gạo tiền đầy đủ, mà nay chỉ còn sống sót đôi ba người nhờ ghe khác vớt được ở nơi trôi nổi bập bềnh dắt đưa vào bến, của chìm ghe vỡ, bạn bè kể thác, người còn, tiếng kêu khóc toan-vẫn nghe thật đã nên chua xót.

Những ghe bị hại như thế đã yên phận rồi; niện nay ngoài nỗi ngóng trông con cái vẫn còn đeo vai chục chiếc mất tin, chẳng biết có còn ẩn nấp nơi nào nay mai lại tìm về nay hay là cũng đã bị hại mất rồi nữa đây!

Ấy cũng bởi tại bấc gian họ phải đi muộn, ra đến khơi có ghe đã đánh được cá rồi sắp trở về, có ghe mới ra chưa có cá, bỗng dưng trời nổi gió bạc dữ dội làm cho họ, chiếc phải trốn tránh, chiếc vô phúc lại bị vỡ bị chìm, ta hại không biết bao mà kể. Cứ như mọi năm mùa này trời yên biển lặng, ghe chuồn đi độ non tháng đã về, cá chuồn cá kẻo trở đầy ắm ấp. Chuyến nầy chuyến khác đều được bình an, thâu lợi hàng trăm hàng ngàn, chớ có đâu lại khốn khổ như năm nay làm vậy.

Quái lạ! không biết năm nay trời gió bấc gì mà gió mãi như thế, lại thêm mưa dầm dề lạnh thanh ra không mưa dông được, chẳng biết rồi ra thế nào.

T. L.

振商號
Tam đại ẩn
yếu vấn-đề

Các ngài xem báo nên đọc.
Các ngài kinh thương nên đọc.
Các ngài ở nhà muốn được một thứ đồ ăn tối và đem làm quà cho bè con cũng nên đọc.

Bản-hiệu tự chế các thứ bánh khách, biscuit và các thứ kẹo tây nam-nam... chất liệu tốt mà làm sạch sẽ, rất hợp vệ-sinh, hộp ngoài trang hoàng lịch sự đem làm quà bà con nhất là đích đáng, cho nên làm không đủ mà bán; nay bản hiệu vì tiện dùng các ngài ở xa phải gia công chế tạo, phòm đâu có nhờ giấy-thép thì hàng hóa có thể đến được đấy theo cách tính hóa giao ngân (contre remboursement) có in các giá mục, các ngài cần dùng xin cho giấy biết.

Hiệu TCHAN XUONG.
dit WON KONG-SANG
Chuyên môn về bánh và kẹo
ở phố hàng Buồm số nhà 106
Hanoi.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán các thứ gạo nếp.

Những nhà có con em cần nhờ nếu biết thứ thuốc Ho "Tứ-Ngọc-Liên" tiểu nhi chỉ khái *được thắng* » là một thứ thuốc ho trẻ con rất mầu nhiệm và đã uống, nó làm cho trẻ mau tiêu đàm và tống được cả chất độc ở trong phổi ra, dù ho gió, ho đàm, hoặc xuyễn, hoặc khó thở, nói tóm lại dù ho nặng đến đâu mà dùng thứ thuốc này cũng nó chỉ khỏi được, những người đừng qua đã chịu thứ thuốc ho nhẹ là một phương thần được. Giá mỗi lọ là 0$35, ở các tỉnh xa cố gửi nhiều Hiệu bán, ai muốn mua, hoặc muốn hỏi ở tỉnh mình Hiệu nào bán thì cứ viết thư hỏi Hiệu TỨ-NGỌC-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Bắp-cầu.

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thực hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ DỄ TRỊ BỆNH ĐAU-LẬU mới bị hay là cũ đã lâu rồi.

Trong 282 người A-Hập dùng thuốc này thì lành bịnh hết 231 người (Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ: SPÉCIALITÉS PEYRARD 44, Rue de Grenelle, PARIS và cùng các nhà thuốc có danh

Cái sức khỏe của đàn-bà và cái bệnh đau lưng

Đàn-bà con gái lúc tuổi thanh tân, thường hay sảng da, sắc yếu, đau lưng, đau gáy, nhức đầu, nhất là buổi sáng lúc thức dậy. Người thấy kỳ, lại nên lắc khi thanh-sản, lại thường yếu mệt, đau thắt ngực, mệt mỏi, sống lưng nhức. Bạn nên uống đàn-bà lợi cần bắc trở về già, hay mắc những bệnh như tử-huyết, sưng máu, nặng chân.

Trong những lọ thuốc Pinelos Pastor với sáng-hiệu và trong những khi đau thắt, đau sưng cốt, sưng mắt cá chân, tiền tiện đục và có cặn, vân vân, dùng uống tốt lắm. Các thuốc Pastor bán tại số 28, St. Ferdinand, Paris 17

Hàng bào-chế nhà cũng có bán

RƯỢU BẠT-HẢ GET PIPPERMINT GET rượu này uống rồi mất mồ rồi mất khan tiếng.

C. J. BONNET
là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

SẮP MỞ
Cửa Ba
PACHOD Frères & Cie LYON

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt họ, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy đợt.

Giá tiền 0$90

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các ngài quý báo nào mua thì gửi tiền cho; kẻ không có tiền cứ theo giấy mua thì tòa-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ đầu hoặc giữa một tháng tây trở đi cho gọn.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

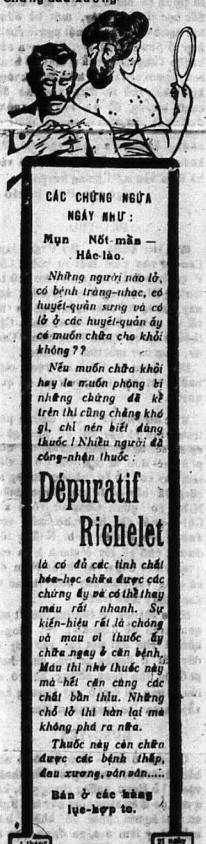
Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rạo phải, làm cho hay ho vất uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có hộ-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết
MAU BỔ 1$40

Lở
Bệnh tràng-nhạc,
Chứng đau xương

CÁC CHỨNG NGỨA NGÁY NHƯ:
Mụn Nốt-mẫn — Hắc-lào.

Những người nào lở, có bệnh tràng-nhạc, có huyết-quản sưng và có lỗ ở các huyết-quản ấy có muốn chữa cho khỏi không??

Nếu muốn chữa khỏi hay là muốn phòng bị những chứng đã kể trên thì cũng chẳng khó gì, chỉ nên biết dùng thuốc! Nhiều người đã công-nhận thuốc:

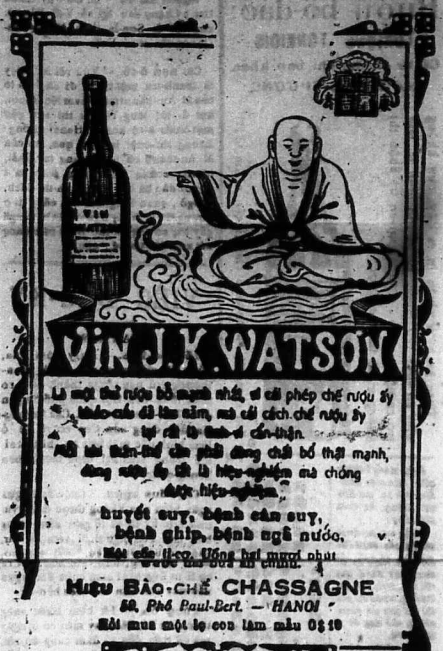
Dépuratif Richelet

là có đủ các tính chất hóa-học chữa được các chứng ấy và có thể thay máu rất nhanh. Sự kiến-hiệu rất là chóng và mau vì thuốc ấy chữa ngay ở căn bệnh. Mau thì nhờ thuốc nào mà hết cần cứng các chất bẩn thỉu. Những chỗ lở thì hàn lại mà không phá ra nữa.

Thuốc này còn chữa được các bệnh thấp, đau xương, vân vân.....

Bán ở các hàng lục-hợp to.

1 tháng khỏi — 25 ngày khỏi

Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy khác-hẳn cả lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.

Mỗi khi bạn-hữu cần phải dùng thứ bổ thật mạnh, dùng rượu ấy rất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cần suy,
bệnh ghip, bệnh ngã nước,
Một cốc lí-co, tiếng hai mươi nhạt

Mượu Bào-chế CHASSAGNE
50, Phố Paul-Bert. — HANOI
Bắt mua một lọ con làm mẫu 0$10

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU:
NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, 6
HANOI

Hàng rẻt mới sang — Cai mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.
Mau mau kẻo hết hàng tốt.
2026

ĐƯỜNG SANG LÀO
CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI
Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung kỳ

TỪ THAKHEK VỀ VINH

TỪ VINH ĐI THAKHEK

Tha thẩy ở Vientiane về tới nhà-nhà thì cũng thế hai ra đến nhà thơ rồi khách-khách ở Thakhek về tuốt Vinh.

Ngày thứ sáu đúng 7 giờ cũng chạy, chiều thứ bảy đến Thakhek vừa kịp tàu thủy lên Vientiane.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giấy-thép cho biết trước 24 giờ để bản-ty liệu sắp xe cho đủ.

Hạng tàu đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi.
Hạng ta đi . . . . . 14.00 —

Đường đi Huế và Tân-ký đi Nghệ-an hạng nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giấy thép: PHAMVANPHI,
Vinh, Đông-hà, Tân-ky, Thakhek hay là Nam

ŒNO KOLA COCA
RƯỢU BỔ
酪補

J. BLANC (*đệ nhất hạng bào-chế*)
Ông L. BLANC (*người nối-nghiệp*)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晚台吾啦每吾啦沒喊禮歌喫餅

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC
31 phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) Hanoi
2/69

AI MUỐN LÀM GIÀU
Bỏ ra 20 quan mà may ra được
500.000 quan

Mua một cái trái-phiếu của Công ty Panama có rất nhiều lần Obligation Panama à lots. Lúc mua phải nộp ngay 20 quan, cứ thế 17 tháng nữa nộp 20 quan, theo như lệ định trong luật. (Như vậy mỗi người để dành mỗi năm có thể trả cho quan ấy được).

Hễ nộp hết lần đầy là được ngay cái tờ trái-phiếu mà riêng mình được quyền sở-hữu, nhưng mình đã nộp hết tiền rồi vậy, hễ đến lúc trái-phiếu trúng số về lần nào thì mình được lĩnh nguyên cả tiền lẫn lẫy. Mỗi trái-phiếu trước sau thế nào cũng trúng một lần từ 500.000 trở xuống đến 1.000 quan, không có thì cũng được hoàn lại cả 400 quan. Mỗi năm có hai lần rút số, hơn 2 triệu lần.

Như vậy mua trái-phiếu thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LỐ SẮP NAY:

130 lần	500.000 quan	200 lần	5.000 quan
150 lần	250.000 —	1.320 lần	2.000 —
200 lần	100.000 —	13.200 lần	1.000 —
200 lần	10.000 —	1.760.900 trái đơn hoàn lại lần	400 —

Người có trái-phiếu được dự cuộc rút số mỗi tháng rút ra trái trúng

Cứ 15 được lĩnh nguyên vốn, không phải trừ gì cho chi cả. Mỗi lần rút số có nhiều được một lần hoặc hai lần trái-phiếu trúng số, không phải trả tiền. Các số rút ra ông bằng ấy đứng với cái trái-phiếu để lại nhà nước hoàn, vậy nhà ai trái đơn có thể đến xin lĩnh được, tuần nhất định trong bốn tuần riêng, ngày 15 Mars 1926. Bản hàng đã là một hãng nhà hàn dương, cứ gửi cho cần cứ có trái đơn không có điều gì phải nghi ngại cả.

Năm nào cũng có 15 Février, 15 Mai, 15 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn dự các cuộc rút số ấy thì gửi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papere, MARSEILLE, France
R. C. MARSEILLE 6576

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)